

BONA PAU

PREMS
CORONA

Núm. 431 Any XXXVII

MONTUÏRI

GENER 1989

EL NOMENAMENT DE MESTRE DE PRIMERES LLETRES, L'ANY 1820

Pactes i condicions que havia de complir

Un altre servei públic municipal que l'Ajuntament va tenir molt en consideració als començaments del segle passat fou el de mestre de primeres lletres.

L'any 1820 fou nomenat el Capellà don Joan Ferrando, després d'una votació dels regidors, segons consta a la corresponent acta del Consistori.

A la vila de Montuïri del Regne de Mallorca als tretze dies del mes de juliol de 1820, estant legítimament convocats i reunits a la sala consistorial els senyors que componen aquest Ajuntament Constitucional, que ho són don Josep Gallard, batle constitucional, don

Miquel Socias de Tagamanent, don Pere Josep Pocoví, don Joan Baptista Mas, don Gabriel Mateu, don Jaume Fiol i don Bartomeu Manera, regidors constitucionals, amb intervenció del procurador síndic don Antoni Mayol i fou proposat pel regidor degà que aquest poble es troba sense mestre de primeres lletres i que el seu nomenament era de càrrec d'aquest Ajuntament d'acord amb l'article 321 de la sàvia Constitució de la monarquia espanyola, motiu pel qual era precis que es faci el nomenament de mestre de primeres lletres i de la seva dotació a fi que els al·lots d'aquest poble quedin assortits de l'ensenyament corresponent i oïda dita proposta els altres vocals i president, es va passar a

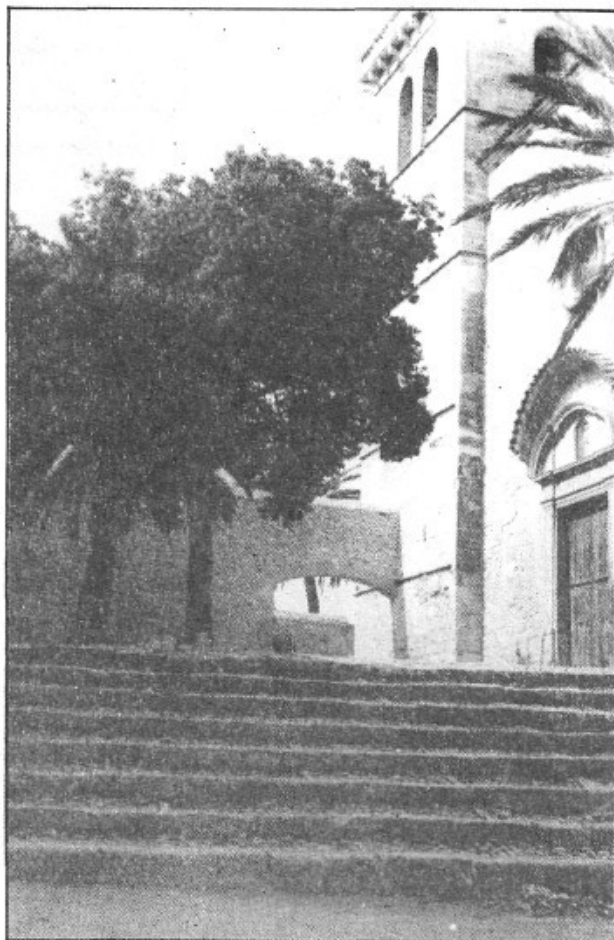
la votació per ordre, per a mestre de primeres lletres i "nemine discrepante" va restar nomenat per a mestre don Joan Ferrando, ordenat "in sacris", amb la dotació de cinquanta lliures d'aquesta moneda amb els pactes i condicions següents:

1er. Que tindrà l'obligació dos dies a la setmana ensenyar als seus deixebles la Constitució d'un mode clar i perceptible a l'edat i comprensió dels nins d'acord amb el Reial Decret de 24 d'abril últim.

2on. Més és pacte que haurà de fer escola dues hores matí i tarda de tots els dies que no sien festius i els dissabtes sols podrà obligar als nins a pagar un doblar cada un.

3er. Més tindrà obligació d'acompanyar cada dia d'escola als seus deixebles a la missa major.

4rt. Més no podrà donar començament a l'escola que no tengui l'apropa-

Els canvis no han estat molts, però es nota un aspecte diferent a Es Graons, des del segle passat

ció i examen per la Diputació Provincial.

5è. Més serà del seu càrrec presentar aquest nomenament a la mateixa Diputació i el seu examen.

Guillem Mas Miralles.

BON DIA PUIGPUNYENT, POBLE ESTIMAT

Llibre d'Onofre Martorell

Acaba d'aparèixer sota aquest títol un llibre, l'autor del qual és Onofre Martorell, conegut a Montuïri per esser germà de D. Bernat, qui fou Regidor d'aquí els anys 50.

Es pot dir que aquest exemplar està concebut de la mateixa manera que "Un poble, un temps" de Joan Miralles. Un llibre, per tant, que transcriu la història oral de Puigpunyent.

Per a nosaltres té a més l'al·licient que la primera persona que surt enquesta és montuïrera de naixement, Francisca Arbona Pocoví, "Sollerica", una mestra que l'any 1922 —quan en tenia 22— va anar a exercir a Galilea, i allà s'hi casà i encara hi viu.

BONA PAU

Director

Onofre Arbona Miralles

Redactor en Cap

Gabriel Gomila Jaume

Redactors i Col·laboradors

Joan Miralles i Monserrat

Catalina Sastre Pericàs

Maria Roscar Miralles

Andreu Genovart Orell

Joana Mas Mesquida

Pere Orpí Ferrer

Petra Mayol Roca

Ma. Antònia Rigo Gallard

Maria Cerdà Miralles

Fotògraf

Andreu Genovart Orell

Dibuixants

Mateu Rigo Bonet

Catalina Sastre Pericàs

Administració

Aina Socias Miralles

Joana Ramonell Sastre

Publicitat

Margalida Marimon Miralles

PORTADA

EDIFICI SINGULAR

Damunt les cases de Montuïri, guaita airós l'esvelt casal de Can Ferrando

L'AGENDA DEL COR

Una de les coses que se solen estrenar cada any en el mes de gener, és la que anomenem "agenda". La paraula "agenda" és, en positiu, un gerundi llatí que indica concretament negocis, assumptes que s'han de tractar, gestionar o fer. L'agenda és un petit quadernet en el què cada fulla correspon a un o dos dies de la setmana, del mes i de l'any en curs i serveix per fer-hi anotacions. Perquè com que feim tantes coses i tan variades, no queda altre remei que posar-hi una mica d'ordre, a fi de no fer massa descuits i no haver d'emprar el refrany de "qui no té cap, que tenguí cames". Per aquest motiu l'agenda és el braç dret de moltes persones que ajuda a establir qualque mal paper.

Hi ha agendas, diguem professionals, que recorden el treball que un ha de fer a la feina: "demà, a les 10'30, cridar a la Unió de Pedacers, S.A.", per exemple; n'hi ha de personals que solen ésser més estimades i petites, que miren de coordinar les nostres relacions personals: "Demà, a les 8 del vespre, cridar En Pep perquè em tregui l'entrada per anar al concert", per exemple.

Naturalment, les obligacions de cada dia, no fa falta apuntar-les a l'agenda. Sabem prou bé a quina hora ens hem d'aixecar, anar al treball, etc. Els enamorats tampoc necessiten agenda, saben ben bé el lloc i l'hora en què un trobarà l'altre...

Meravellós detall de l'exposició de vànoves de ganxet que feu la 3a. Edat a la darrera fira

NOU ANIVERSARI

En el començament de cada any, BONA PAU també en compleix. Enguany ja ha assolit els trenta-set.

No intentem en aquesta ocasió —ja ho hem fet amb motiu d'esdeveniments més memorables— ni atalaiar el passat, ni traçar projectes cap al futur, ni apuntar envers noves metes. Sols volem expressar la nostra satisfacció d'haver arribat aquí.

Els nostres assidus lectors saben de les dificultats que hem hagut de sortejar, de les incomprensions amb què ens hem topat i de les "barreres" que ens hem vists obligats a saltar per poder arribar a les 431 aparicions. Però fins ara les hem superades i de cada dia BONA PAU és la revista montuïrera que aprecien els qui també saben valorar l'esforç que mes rere altre suposa escriure el contingut d'aquestes pàgines.

Potser qualque vegada hàgim ferit la sensibilitat d'algun lector per haver expressat massa cruament certs fets o no hàgim transcrit fidelment els esdeveniments. Per això volem manifestar una vegada més que aquestes pàgines resten obertes tant a aquells que vulguin rectificar certs continguts com als qui també desitgin expressar els respectius punts de vista.

Així, entre tots, col·laborarem en el millorament de BONA PAU i de cada vegada serà més la revista del poble i per al poble.

I anys... esperam complir-ne molts més, amb el recolzament de tots.

Onofre Arbona

Però a vegades els humans som tan trivials i creguts que inclús en una eina tan innocent com l'agenda, la podem convertir en motiu de pura vanitat i mentida, encara que no faci mal a ningú. "Espera un moment, per favor, que he de consultar l'agenda"; i l'agenda està en blanc. O algú ens proposa assistir o

participar en alguna cosa que no ens fa massa il·lusió, és tan fàcil carregar la culpa a l'agenda! "Ho sent molt, però ho tenc tot ocupat".

Diuen que hi ha persones que preferixen perdre la cartera que no perdre l'agenda, perquè doblers se'n poden guanyar altra vegada, però, ¿com recordar els telèfons dels familiars i amics, metge, fontaner, perruqueria, mecànic, electricista? Impossible.

L'agenda és una bona confident perquè guarda moltes coses, una mica nosaltres mateixos, encara que allò que més ens defineix no és el que escrivim a l'agenda, sinó allò que guardem en el nostre cor. Amb això no hi val cap agenda. És lo que hi ha en el nostre interior lo que més ens urgeix i lo que atenem amb més promptitud. Aquella cosa que més ens defineix, no és la línia ondulada dels nostres estats d'ànim, sinó la recta de la fidelitat a nosaltres mateixos i a l'amor.

Amb l'agenda del nostre cor és la primera amb què hem de complir.

Andreu Genovart

Antoni Mayol i Pou, "Silis", nou director de "Ràdio Murta"

Un jove de vint-i-cinc anys, Antoni Mayol i Pou, "Silis", ha estat nomenat nou director de "Ràdio Murta". Es molt conegut dins la vila ja que per la seva activitat professional en el Cafè "Can Pieres" es relaciona amb molta gent. Dinàmic, ell; emprenedor, obert, actiu... i altres caires bons faran que pugui demostrar el seu valer en aquesta nova etapa de la ràdio a Montuïri.

—¿Quan i per què et vares ficar dins "Ràdio Murta"?

—Des del principi, ara fa tres anys, em vaig aficar dins la ràdio perquè m'entusiasmava que hi hagués una ràdio a Montuïri; ja que és un mitjà de comunicació apassionant i màgic, i crec que necessari per a un poble com Montuïri.

—¿Com vares esser elegit director?

—El mes de novembre passat, ja que no hi havia altra junta directiva que es presentàs, va esser votada majoritàriament pels membres de la ràdio.

—¿Quin és el teu treball en la programació i en la directiva?

—En la programació col·laboro en els programes: "Piano-Forte", "Idò, què penses" i "Retalls". I en la directiva la meua feina és representar l'emissora, convocar les assemblees i juntes directives i confeccionar els corresponents

"LA RÀDIO NO HA D'ESSER UN INSTRUMENT EMISSOR DE BATALLETES PERSONALS"

"HA D'ESSER UNA FONT DE CULTURA... QUE REFLECTI LA REALITAT EN LA VIDA DEL POBLE"

ordres del dia en col·laboració amb el secretari.

—¿Quins canvis ha sofert "Ràdio Murta" en quant a directiva?

—En la directiva els canvis han estat formar el cap de programació, el cap de manteniment i les vocalies de formació radiofònica, de retransmissions exteriors i premsa.

—¿I la programació?

—En la programació, gràcies als nous aparells es fan més muntatges i per tant hi participa més la veu del poble. I també hem afegit un programa d'humor i una tertúlia amb una persona de cada partit polític, tertúlia que també es fa en pla humorístic.

—¿Quins són els membres de la directiva?

—Secretari, Miquel Martorell; Tresorera, Francesca Bauçà; Cap de programació, Amador Bauçà; Cap de manteni-

ment, Joan Verger; Cap de relacions exteriors, Pere Sampol; Delegat de l'Ajuntament, Guillem Ferrer; Vocal de formació radiofònica, Andreu Genovart; Vocal de retransmissions exteriors, Tomeu Ferrer i Vocal de Premsa, Antònia Cloquell.

—¿Quina audiència té actualment?

—No s'ha fet cap estudi de cap mostra que sigui representativa, però per les cridades telefòniques i els comentaris de carrer, sembla que té una bona audiència i tot tipus d'oients.

—¿Quins suports ha tingut "Ràdio Murta"?

—Les inversions fetes fins ara a R.M. sumen un total de 3.622.000 pessetes les quals varen sortir fins el juliol del 88, dels 168 socis protectors, de l'Ajuntament, que n'aportà 500.000 i de les berbenes fetes al Dau. Després, el juliol es va fer amb el suport de l'Ajuntament el concert de "Duncan-Dhu", el qual va tenir unes ganàncies aproximades de 4.300.000 ptes. R.M. va tenir uns ingressos de 2.400.000 i l'Ajuntament va ingressar dins les seves arques 1.900.000. Així resulta que R.M. ha estat la única entitat de l'Ajuntament que ha tengut benefici.

—¿Incloureu publicitat?

—No, ja que és competència deslleial a les emissores comercials i R.M. no té cap finalitat lucrativa.

—¿Creus que per Montuïri pot esser una font de cultura, la ràdio?

—Sí; ha d'esser una font de cultura, no només ha d'esser un mitjà de comunicació que es dedica a donar informació, sinó que hem de procurar que a través de la participació i l'aportació d'idees, crear per part de tots un dinamisme suficient que pugui enriquir la vida i els coneixements del poble.

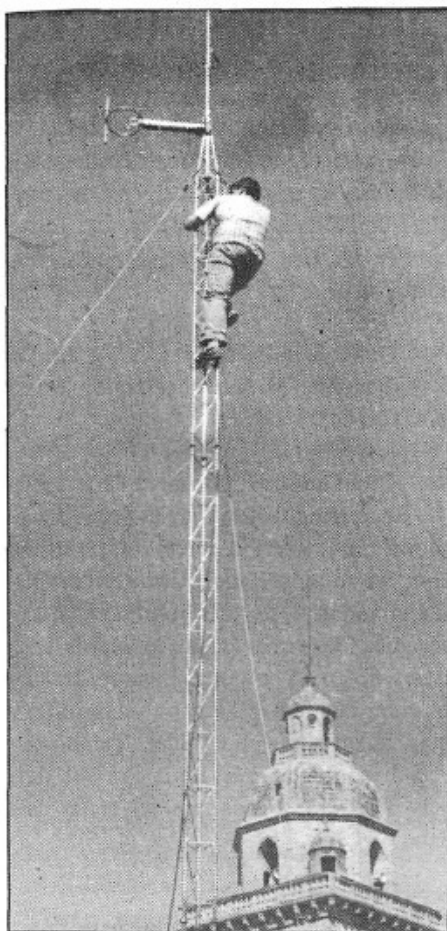
—¿Es positiu per Montuïri? ¿Creus que interessa a la gent?

—Positiu, mentre no se'n faci mal ús. Per posar un exemple, la ràdio no ha de ser l'instrument emissor de batalletes personals i polítiques; malgrat això interressi a l'oient; el "morbo" sempre hi

Antoni Mayol, a la dreta, durant un tiberi, discuteix amb N'Amador Bauçà, el qui abans era director de "Ràdio Murta"

Col·locació de la nova antena de "Ràdio Murta"

és. Hem de tirar per altres camins més necessaris, procurar fer una ràdio que reflexi la realitat en la vida del poble. I crec que també és interessant fer una ràdio el més divertida possible.

—¿Fareu programació diària?

—No ho sé, però s'estudiarà si és factible.

—¿Quins plans teniu per al futur?

—La nova junta directiva, en principi pretén consolidar la present programació i aconseguir més participació en la realització dels programes.

—¿Fareu un altre concert o activitats per recaudar fons?

—Tal volta, segons les circumstàncies.

—¿Vols afegir qualche cosa més?

—Seria interessant fer activitats conjuntes la ràdio, BONA PAU, Local Jove, Biblioteca, etc. i que fóssim entitats obertes i féssim compromissos junts perquè funcionàs d'una manera seriosa.

Maria Antònia Rigo

El paper de la ràdio a Montuïri

Montuïri, 10 de desembre de 1988

Avui "Ràdio Murta" estrena nous aparells tècnics i nova programació. Després d'un llarg "impase", per la millora tècnica de l'emissora, Montuïri disposarà d'ones de millor qualitat; tot gràcies a la forta despesa de més de dos milions de pessetes en material radiofònic. La infraestructura està servida, un grup musical "Duncan-Dhu" i la feina de l'equip "Murta" va facilitar el que avui anem a gaudir, una emissora com Déu mana.

La cosa acaba de començar, el camí és ben llarg, no basten uns recursos humans i tècnics a l'hora de fer una ràdio, mantenir al viu una ràdio no és fàcil ni immediat, cal disposar d'idees continuament renovadores i d'una dinàmica creadora i al mateix temps saber persuadir l'oient, mitjançant missatges que estimulin la seva imaginació, i de tot això certament, creim que nosaltres, en som deficients. L'equip hi té molta il·lusió, el fet de col·laborar amb la ràdio i ésser un grup tan nombrós, però tampoc excessiu, és tal vegada perquè amb la ràdio han trobat un mitjà on realitzar-se, on expressar els seus sentiments, on comunicar-se..., mirau, unes simples paraules i una cançó poden ésser la cosa més

significativa i poden constituir un missatge que interressi. Llavors un es demana: ¿I per què no ho fan mitjançant altres medis? Fer comunicació escrita exigeix més formalitat, sabers i constància, el fet d'asseure's a escriure i reflexionar és més difícil, despertar la imaginació mitjançant la lectura i escriptura, desgraciadament, sembla que ja no s'usa. La ràdio viva a través dels seus missatges radiofònics ens atrevem a dir que podria ésser l'instrument, la llum de noves idees, la motivació perquè els seus destinataris desenvolupin una de les característiques més riques de l'home: la imaginació.

Sembla, pel que acabam de dir, que amb la ràdio els montuïrers serem en un futur més imaginatius, tot és possible com la perdiu torna col, primerament hem de fer ràdio, aquesta que abans hem esmentat. Una altra cosa a la qual hem de referir-nos, "és com persuadir l'oient", que tampoc és fàcil. Hi ha que saber vendre el producte com diu el gerent de productes "Camp", ara bé, aquí molts hi tindriem bé a discutir de quina manera; creim que tots estam d'acord en cuidar les maneres.

S'ha d'aconseguir dins la ràdio un cert ambient cultural, un món on hi cabiguem tots. Hem de procurar no convertir la ràdio en un camp de batalletes, on la morbositat i el xafardeig cridi més l'atenció que les coses de profit. Sens dubte la ràdio ens ha d'ensenyar a tots, sobretot a ser més discrets i responsables, que bona cura donaria a aquest poble, a gaudir dels espais on es tractin fets comunitaris i personals, a la resolució de problemes del poble..

Ens queda un llarg camí per recórrer, l'aprenentatge ha d'ésser el primer objectiu i el més importat d'aquest equip "Murta", llavors caldrà ésser constants i objecte de revisió i estudi.

També cal fer notar que la ràdio mobilitza els joves, l'interès en participar en les activitats "Murta" ja ve d'enrera. Els joves després dels esports sempre troben un lloc per a la música, i la unió entre la ràdio i la música és un fet.

Tots amb la ràdio!

L'equip "Idò que en penses?"

Ràdio Murta-104.6 FM Programació

Divendres

17'30 De tot i molt i un poc més
20'00 Això era i no era (*)
20'30 Esports (*)
21'00 Connexió amb R. Nacional
*) La darrera setmana de cada mes se substituiran pels programes "El món del motor" i la retransmissió del Ple Municipal.

Dissabte

09'00 Piano Forte
09'45 Això era i no era
10'30 Escudella fresca
11'15 Pippiriganya
12'00 Avanç informatiu
12'05 Idò què en penses
13'00 Informatiu
14'00 Mabuha que hi ha
14'30 Línia oberta
15'00 UFF!!
15'30 Retalls
16'00 Marxa fresca
18'30 Fi d'emissió.

PERE REYNÉS, L'ORGUENER QUE L'HA ADOBAT

L'orgue de Montuïri és bastant representatiu i ara no li manca res

FOU CONSTRUÏT PER TOCAR MÚSICA DE LA SEVA ÈPOCA (S. XVII), BÀSICAMENT MÚSICA ANTIGA

En Pere Reynés va néixer a Campanet on viu actualment. Està casat i té 36 anys. Un home senzill, feiner, que durant un temps s'ha dedicat a adobar l'orgue de la Parròquia de Montuïri. Amb ell vàrem mantenir amigablement aquesta conversa:

—¿Qui vos va ensenyar aquest ofici?

—Un orguener de Collbató (Barcelona) anomenat Gabriel Blancafort.

—¿Quants d'anys fa que arreglau orgues?

—Ja fa set o vuit anys. Vaig començar a Barcelona; allà hi vaig estar uns quatre anys aprenent aquest ofici.

—¿D'on vos ve aquesta curolla?

—L'orgue ha estat sempre l'instrument que més m'ha agradat. Quan era petit ja tenia afició a tocar l'orgue i a saber el seu afinament.

—¿Quants d'orgues heu arreglats?

—Pel meu compte n'he arreglats pocs, en canvi estant en contacte amb Barcelona, he arreglat entre altres el de la Reial Acadèmia de Madrid, el de Montuïri, un d'Inca i el de Costitx. Ara estic fent feina a la Seu juntament amb Blancafort. Allà estam reconstruint tot l'orgue gros.

—¿Davant quines dificultats vos trobau a l'hora d'arreglar-ho?

—La primera dificultat és la manca de documents que especifiquin com és l'instrument, de quina època. La pràctica ens du a conèixer-lo i després ja tenim una idea de com era i de quan era.

—¿Quin temps heu necessitat per arreglar el de Montuïri?

—Exactament no ho sé perquè no s'ha fet feina continuament. L'orgue de Montuïri estava bastant abandonat, han mancat molts de tubs, molt menjat de rata... Això ha fet que la feina fos bastant laboriosa.

—¿Quin orgue ha estat més difícil d'arreglar?

Difícil no és que ho siguin, el que passa és que uns duen més feina que els altres, però això depèn del seu estat.

—¿Quin és l'orgue més antic de Mallorca?

—El més antic, funcionant, és el de la Seu. Els documents que tenim daten de l'any 1.300.

—I el de Montuïri, ¿quan es va fer?

—No hem pogut trobar documents, però sembla que és un orgue del segle XVII.

—¿Quin tipus de música pot tocar?

—Aquest orgue fou construït per tocar música de la seva època, és a dir, un orgue de corda curta, amb afinació antiga. Per lo tant seria bàsicament per música antiga.

—¿Quantes notes té?

—Aquest de Montuïri es compon de 48 notes, de do a do.

—¿Quins adobs s'han hagut de fer?

—En general, tot; des de la peça fonamental de l'orgue (secret) que vàrem haver de dur al taller, fins a lo darrer. Allà el vàrem desfer, li vàrem arreglar la mecànica de notes (la mecànica de registres no hi va importar), vàrem haver de comprar uns 500 tubs i els altres s'han hagut d'afegir i soldar. També el teclat, perquè el que tenia era fet de l'any 1920-30; a més, era un teclat de piano.

—¿S'ha canviat res?

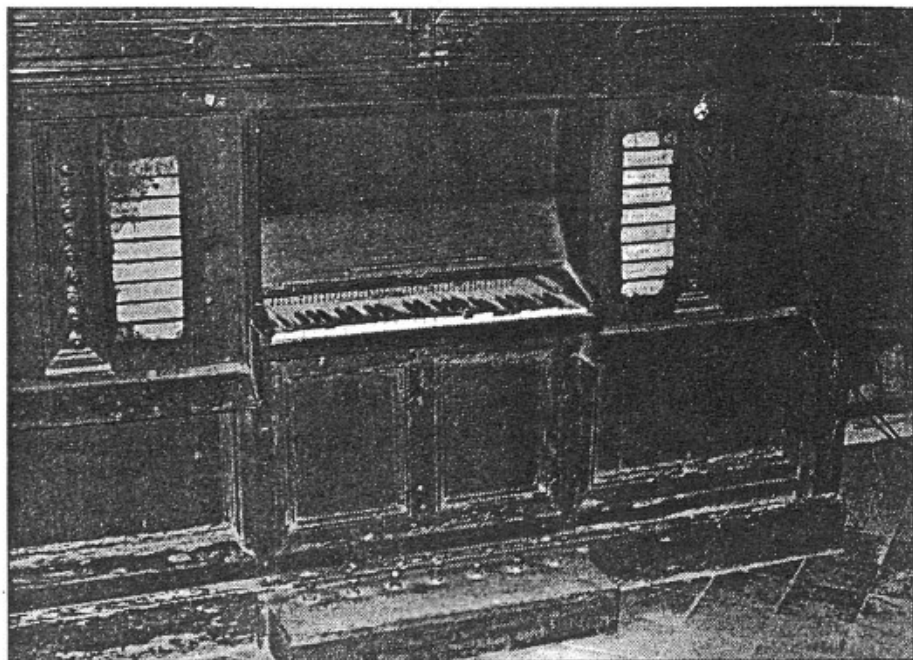
—De la seva estructura no hem canviat res, hem respectat la seva forma i l'hem seguida bastant.

—¿De quines parts es compon l'orgue?

—Primerament hi ha un vent que alimenta els tubs, que els fa sonar; per tant hi ha unes manxes, un depòsit d'aire. Després hi ha uns mecanismes que són els teclats i els registres, que l'organista maneja per tocar l'instrument. Després hi ha la peça fonamental que és el secret; llavors es distribueixen els canals que van cap als seus tubs, és a dir, cap a les seves notes.

—¿Com és i com es pot aprendre el vostre ofici?

—És un ofici com un altre, és a dir, nosaltres restauram orgues, però també en feim de nous. No és una cosa que abundi molt. L'orguener ho fa tot, des dels plànols, els dibuixos, mides, tota la construcció, els teclats, fins a la mecànica. És una feina bastant laboriosa i llarga. Per aprendre aquest ofici s'ha d'anar amb un que faci d'orguener, apart de tenir uns coneixements de música, fusteria, etc.

Era lamentable l'estat en què es trobava l'orgue abans de la restauració

S'HA DIT QUE...

... per Nadal i pel "Niño", tothom gairebé juga a sa loteria i ses botigues, comerços, entitats i qualque parròquia, miren de fer quatre drets amb una participació en es sorteig i venen paperetes entre clients, amics, veïnats i coneguts. ¿Vos imaginau com ha d'estar s'Ajuntament —econòmicament, s'entén— que hagi de recórrer a vendre paperetes "del Niño" per incrementar ses arquas municipals? ¿On hem arribat, germans? Quan es feia aquest comentari de cafè no s'havia celebrat encara es sorteig. Un de sa rotlada exclamà: "si no els ajuda "El Niño Dios", no sé si treurà aquest negoci!".

—oOo—

... l'any passat mos sorprengué s'arbre de nadal enmig de sa plaça —era una innovació de s'equip municipal de govern—. Enguany sa cosa ja no ha vingut de nou. Així mateix era un poc magre, sobretot s'ornamentació: nou bolles. Un deia que al manco n'havien d'haver posades onze, en commemoració de cada regidor; altres, pes mateix motiu, deien que el doble, vint-i-dues; uns tercers opinaven que lo millor era deixar-ho amb més bolletes però amb números impars. Ho deien per al·lusió o diferència amb "Na Rossita". "Ell això de tenir una "concecala", ara, fa cavilar més es personal i sobretot obrir ets ulls".

—oOo—

... quintos, quintes, sopars, soparots, soparets, festes, discoteques i la mala hora de sa nit ha estat es resultat —a més de moltes rialles— d'aquesta bona curolla de trobar-se es qui nasqueren

—Finalment, ¿què diríeu de l'orgue de Montuïri?

—És un orgue bastant representatiu, és petit, amb un teclat de 48 notes. Pràcticament, un orgue de registres principals; és interessant veure què hi ha en un orgue d'aquestes dimensions. És un orgue de cor al qual no li manca res. No li hem posat cap registre que no li pertanyi a ell. Però un orgue (acaba dient) no s'ha de caracteritzar per la seva dimensió, sinó pel seu so.

Petra Mayol

CONTENTES I SATISFETES

Fa més de quaranta anys que fou captat aquest grupet de nines jugant damunt Es Graons. S'hi pot destriar, d'esquerra a dreta, Joana Mora "Baqueta", Margalida Noguera "Matarina", Francisca Sampol (d'esquena) "Sa Rosa d'En Daviu", i Catalina Mora "Baqueta" +

es mateix any. I que es pugui repetir moltes vegades!

—oOo—

...ses ventades des mes de desembre tragueren un "òs des lloc" a un dets arbres de sa plaça vella que ho contava molt espantós. Així hi va romandre dies. No sabem si ja hi han posat remei. Es veu que devia estar en llista d'espera; com es que han d'operar a Son Dureta.

—oOo—

... entre ses persones majors —majors vol dir adultes— lo que més s'ha comanat an els Reis, han estat dues coses, encara que amb sa mateixa finalitat: Un Talky-Walky, o un corn, es dos aparells serveixen per lo mateix: comunicar-se. Com que de deu matins n'hi ha nou que es telèfons no funcionen (almanco es des mes de desembre) per cridar de la vila cap a fora i viceversa, aquests aparells i es corns (com abans a ses possessions a s'hora de cridar es missatges) han fet una labor de suplència extraordinària.

—oOo—

... lo que no és capaç d'explicar Telefònica (aquesta Companyia sempre té explicacions per a tot) és perquè es telèfons no funcionen es dematí i sí, en canvi, es capvespres: Premi an es qui ho endivini. I gràcies, senyor Batle, per ses vostres gestions, però fins ara

han estat com que fer "retxes dins s'aigo".

—oOo—

... es dia de sa segona festa de Nadal es batle anà a donar es "Molts d'anys" no sols a tots es de sa Tercera Edad que van an es menjador de Ca Ses Monges, sinó a totes ses persones impedides que reben es dinar a ca seva. I no hi va anar ni a peu ni amb so seu cotxe, sinó amb sa furgoneta que distribueix es menjar. I què hi anaven de xalests, colcant, Na Maria i es batle!... però encara té més mèrit aquest acte de fraternitat.

—oOo—

... va causar una extranya impressió es fet que Gabriel Fiol, des PSOE, abandonàs es darrer ple de s'Ajuntament precisament per no saber res d'una moció que es seu partit presentava, i se n'anà després d'exposar que ell era es Secretari General i hi estava en desacord.

—oOo—

... plaça, a mitjanit de cap d'any, semblava sa revetla de Sant Bartomeu. Quasi no se sentiren es "platillos" que tocava Na Joana Tugores. Tan estrepitosos, abundants i incontrolats foren es "petardos" que va amollar sa joveña, que fins i tot qualcú ho va donar a ses cames.

EN XERRIM

L'AJUNTAMENT INFORMA

RESUM DE L'ACTA DE LA SESSIÓ PLENÀRIA DEL 25 DE NOVEMBRE DE 1988

INFORMES I COMUNICACIONS DE L'ALCALDIA

El batle va informar i donà compte a la Corporació del procediment seguit i de les incidències que hi hagué per seleccionar i contractar "Animador del Local Jove".

MODIFICACIÓ DE CREDITES

Es va aprovar inicialment l'expedient de modificació de crèdits en el pressupost de 1988. Els suplementes de crèdits en augment se xifren en 3.865.000 pessetes les quals s'equilibraran mitjançant transferències (1.500.000), excés d'ingressos prevists (1.765.000) i amb càrrec al superàvit de l'exercici anterior (600.000).

CERTIFICACIONS D'OBRA

S'aprovaren les següents:

- La segona i darrera corresponent al "Projecte de pavimentació asfàltica de camí d'Alcoraia i S'Avenc.
- La primera i única del "Projecte de construcció i il·luminació d'una pista poliesportiva".
- La tercera i última del "Projecte de reforma i obres a la Casa de la Vila".

ADQUISICIÓ D'UNA MÀQUINA FOTOCOPIADORA

S'acordà canviar l'antiga màquina fotocopiadora. El preu de la nova és de 450.000 ptes.

TERRENYS PER A LES ESCOLES

Es va informar la Corporació de la resolució del MEC mitjançant la qual aquest organisme accepta el solar ofert per l'Ajuntament a efectes de contruir-hi un centre de preescolar de dues unitats.

REPRESENTANT EN EL CONSELL ESCOLAR

Després d'un llarg debat i de l'exposició de les diferents postures, la Corporació acordà designar representant seu en el Consell Escolar del Col·legi Públic, a Guillem Ferrer Arbona.

ADJUDICACIÓ DELS SERVEIS DE NETEJA

S'acordà adjudicar el contracte dels serveis de neteja de les dependències municipals (Casa de la Vila, Col·legi Públic i Consultori mèdic) a Margalida Mut Martorell pel preu de 600.000 ptes. anuals i per a un any.

PLA DE MILLORA DE FAÇANES

Per a l'exercici de 1989 i en les condicions prescrites, es va acordar adherir-se al "Pla de Millorament de Façanes" preparat per la Conselleria de Cultura de la CAIB.

SOL·LICITUD PER A MATERIAL I VEHICLE PER A LA POLICIA MUNICIPAL

Amb la finalitat de finançar l'adquisició de material i vehicle adequat per a la Policia Municipal, s'acordà sol·licitar ajuda econòmica a la CAIB.

GRATIFICACIONS PER A FUNCIONARIS

A fi de compensar els serveis extraordinaris referents a la recaudació municipal, s'acordà una gratificació global de 250.000 pessetes.

DIMISSIÓ DEL REGIDOR BARTOMEU AMENGUAL MORA

La Corporació va acceptar la dimissió del regidor Bartomeu Amengual Mora (PSM) i que el seu lloc sia ocupat per Joan Mas Martorell.

CANVI DE NOM D'UN TRAM DE CARRER

S'encarregà a la Comissió de Cultura l'estudi per a determinar el nom del tram del carrer Mestre Josep Porcel (antic carrer L).

FREQÜÈNCIA DE RÀDIO

A fi d'obtenir l'adient freqüència de ràdio, s'acordà sol·licitar-la al ministeri corresponent.

LLICÈNCIA D'OBRES

Es va acordar informar favorablement la sol·licitud de Josep Gomila Mesquida, de llicència d'obres per a la construcció d'un edifici aïllat destinat a vivenda unifamiliar, en sol no urbanitzable, en el carrer Pou del Rei.

PRECS I PREGUNTES

Davant la sol·licitud del regidor Sampol Mas, demanant al batle que informàs adequadament del viatge realitzat a València per a gestionar l'adquisició de terrenys annexes al camp de futbol a fi de destinar-los a zona esportiva, el batle manifestà que el resultat de les gestions realitzades pot ser interessant, encara que una resposta concreta per part del propietari no s'havia de rebre fins a Nadal. En qualsevol cas, si la resposta fos negativa, l'Ajuntament està disposat a iniciar els tràmits d'expropiació dels terrenys.

BONA PAU GUARDONADA EN LA PERSONA DE MARIA MESQUIDA "RABENT"

Després haver rebut el diploma i l'escultura de Sarasate, Maria Mesquida va posar per a BONA PAU

L'ENTREGA DELS PREMIS "PERSONES DEL POBLE"

ES VA CELEBRAR A SANT JOAN

El passat dia 17 de desembre l'Associació de la Premsa Forana celebrà un acte-sopar a un restaurant de Sant Joan, durant el qual foren entregats els premis de reconeixement a les "persones del poble" que havien estat presentades per les diferents revistes.

BONA PAU havia fet un reportatge sobre la cuinera de Ca Ses Monges, Maria Mesquida Miralles "Rabent", la qual quedà classificada en segon lloc entre les 17 participants.

El primer premi fou per a la revista "De pint en ample" de Lluçmajor, el segon per BONA PAU i el tercer per Can Picafort. L'any passat, com recordaran els nostres lectors, la nostra revista obtingué el primer premi en la persona d'Aina Socias "Vermell".

Maria Mesquida, a més del diploma acreditatiu, rebé una escultura talaiòtica obra de l'artista artanenc, Sarasate.

L'acte fou presidit pel Vice-President del CIM, Guillem Vidal, en representació de Joan Verger, i el President de la Premsa Forana, Gabriel Massot.

UN GRAN COMPLEX COMERCIAL EN ES CREUERS

Els darrers dies de l'any 1988 s'ha parlat bastant a Montuiri i fins i tot s'ha "armat" un gran "rebumbori" degut a les més dispars opinions i a ignorar (la gent) el que es pretén fer en Es Creuers.

La cosa certa és que en el darrer ple de l'Ajuntament del passat 29 de desembre i per un marge de 7 vots a favor i 3 abstencions, la nostra Corporació va donar llum verda al projecte presentat per Miquel Riera Grimalt, de Manacor, sol-

licitant la construcció d'un gran complex comercial en Es Creuers, a l'altra part de la carretera.

Aquest complex constarà de botigues comercials i un singular bar restaurant.

Pel que es pot destriar observant els plànols que s'exhibiren, sols el cost de les edificacions sobrepassaria (segons els entesos) el 200 milions de pessetes.

REFORMES A LES ESCOLES

El M.E.C. ha concedit un crèdit de 3.500.000 de pessetes per fer uns banys totalment nous a les dues plantes, arreglar les façanes i picar les parets que van de l'ala dreta a l'ala esquerra de l'edifici. D'aquesta manera romandrà un conjunt més o manco adecentat.

Segons manifesta el director, també es podrien arreglar totes les portes, ja que quan fa molt de vent s'obrin totes soles. També —i que per demanar no quedí— seria necessari que l'Ajuntament fes gestions per enrajolar i instal·lar calefacció central, com ja s'ha fet a altres escoles, igualment que edificar un entre-solat damunt es menjador.

Les obres ara aprovades, començaran probablement després de Pasqua.

XOCOLATADA

El dijous, 29 de desembre, els "jovenets de la Tercera Edat" celebraren al restaurant Es Dau, el seu Nadal. Una bona xocolatada amb ensaïmades.

Hi ha que veure aquesta gent, com sempre està a punt. La festa resultà de lo més llúida i fraternal.

Restaurante PUIG DE SANT MIQUEL

(MARTES CERRADO)

Ctra. de Manacor, Km. 31 - Tel. 64 63 14 - MONTUIRI

Després d'un any i mig de mandat

El batle se sent orgullós d'haver aconseguit "unitat i enteniment entre els onze regidors"

El balanç que fa Joan A. Ramonell és positiu i esperançador

Ha passat ja un any i mig des que En Joan A. Ramonell, la nit del 30 de Juny de 1987 era elegit batle de Montuïri en el ple extraordinari. Durant aquest temps s'han esdevingut moltes coses a l'Ajuntament i en el mateix poble de Montuïri. Uns alaben la gestió que ve realitzant i altres, en canvi, no ho veuen de la mateixa manera. Es per això que hem volgut que fos ell mateix el qui, a més d'oferir-nos certs detalls de la marxa i empreses del Consistori que presideix, també consideràs com es venen realitzant les promeses que feu el seu partit durant la campanya electoral.

—¿Quins són els problemes més difícils amb els que s'ha hagut d'enfrontar Joan A. Ramonell durant aquest any i mig d'actuació com a batle de Montuïri?

—Probleme difícils... difícils, no n'hi ha haguts molts ni molt seriosos. Hi ha hagut els problemes normals de cada dia, si bé crec que quan hi està damunt, els problemes no són tan difícils. Val a dir, així mateix, que el més difícil va esser el de la reprovació amb motiu de l'homenatge a Joan Verger.

—Quan va agafar les "riendes" de l'Ajuntament va manifestar a través de BONA PAU el desig d'aconseguir "unitat i enteniment entre els onze regidors". ¿Com s'ha aconseguit?

—D'això és del que estic més orgullós de tot —ens diu un tant ufanós—. D'aquella política de dretes i esquerres que abans hi havia per Montuïri, ara crec que ja no se'n sent parlar. De fet està que a l'Ajuntament tots els regidors exerceixen la seva funció. Hi ha la política normal de cada partit, però les discrepàncies són poques dins l'Ajuntament.

—També deia el batle en el moment del seu nomenament, que "una bona oposició és una ajuda". ¿Ha estat realment així fins ara?

—Sí; però s'ha d'entendre el que és una bona oposició. Així passa que els dels altres partits tenen una bona idea i la volen dur a terme. Aleshores demostren el que és una bona oposició, que volen fer feina. Així és una bona oposició i és bona per al qui governa.

—Sabem que dies passats es va reunir amb el del seu partit per criticar l'acció del batle. ¿Com la veuen els del propi partit?

—Es una pregunta que no som el millor per contestar-la. Vull dir que el meu partit no em critica les actuacions. Inform el partit de tot el que pens i li deman la seva opinió. I en aquests sopars-col·loqui consideram la manera més factible per dur-ho a terme. Després d'unes eleccions és molt important no oblidar-nos mai de la gent que ens va recolzar per aconseguir l'alcaldia. Per tant, jo amb aquesta gent hi compt.

"D'aquella política de dretes i esquerres ja no se'n sent parlar"

"A Montuïri hi ha cinc indústries que estan a punt de posar-se en marxa"

—¿Ha estat efectiva la cooperació que ha tenguda dels altres regidors del seu partit?

—Sí. A més de fer-me costat, cadascú ha tengut la seva Comissió en la qual treballa. Hi hagué la dimissió d'En Joan Rosselló per motius personals i hi ha entrat una regidora.

—I aquesta regidora, ¿ocupa també la mateixa plaça que es va deixar vacant?

—Aquesta regidora, Na Rosa Nicolau Pocoví, ocupa la plaça que es va deixar vacant, si bé no tindrà la d'En Rosselló, de esports, sinó que en tindrà una altra que encara no està prevista.

—I la cooperació per part dels regidors de l'oposició, ¿també és efectiva?

—Sí; després d'un cert temps també ha estat efectiva, sobretot la de Joan Miralles Julià del PSOE: és el president de dues comissions i fa feina com pertoca.

—Quan fèieu la campanya electoral

El Batle, des de la balconada de l'Ajuntament, contempla gojós el seu poble.

—Pel que fa a l'economia de l'Ajuntament, ¿com s'ha resolt fins ara?

—S'han fet bastants passes. Una de les coses més importants i que repercuteix a l'Ajuntament era el tema de la recaudació, i s'ha solucionat. En quant a la part econòmica de la fira vull dir que enguany ens ha costat doblers, però estic segur que els propers anys suposarà

anunciàveu resoldre sobretot tres aspectes problemàtics, com són llocs de feina, indústries i altres; el problema de la contaminació i el de l'economia de l'Ajuntament. Comencem pel primer. ¿Com s'ha resolt el de llocs de feina, indústries i altres?

—Crec que es durà a terme el que nosaltres ens proposàvem a la campanya respecte a indústries a Montuïri. N'hi ha cinc que estan a punt de posar-se en marxa i aquestes cinc proporcionaran els llocs de feina que dèiem en el temps de la campanya.

—¿I respecte a la contaminació?

—Ens referíem concretament a les aigües brutes de Montuïri. Ara se'n van a tres llocs: Es Dau, al torrent devora el camp de futbol i l'altre, cap a la carretera de Lloret. D'aquests ja està resolt el del costat del camp de futbol amb una depuradora, i dels altres dos se'n fa un estudi per a saber quin serà el millor sistema.

PROJECTES PER A 1989

Prolongació de l'Avinguda Es Dau Residència de la Tercera Edat a Ca Ses Monges

uns ingressos importants.

—¿Quines perspectives teniu previstes per aquest any que començam?

—Dins el 89 tenim previst la construcció de la piscina, la prolongació de l'Avinguda d'Es Dau incloent el projecte de la zona d'Es Molinar. I aquests dies s'està elaborant el projecte de la residència de la Tercera Edat a Ca Ses Monges.

Darrerament s'han suscitat diferents qüestions sobre les quals voldríem que fos el mateix batle el qui informàs. Es per això que ara li preguntam:

—¿Què hi ha de les subvencions a Son Fornés?

—Enguany s'hi feren quinze dies de feina i s'hi gastaren un milió de pessetes. La Conselleria de Cultura de la Comunitat Autònoma ens n'ha enviat 250.000 i esperam que l'any que ve pugui tornar-hi l'equip de Vicenç Lull.

—¿Com està el tema de la policia rural?

—Es varen suspendre tots els acords dels plens dels ajuntaments implicats. Actualment l'expedient està a l'Audiència. L'hem recorregut i esperam la darrera decisió.

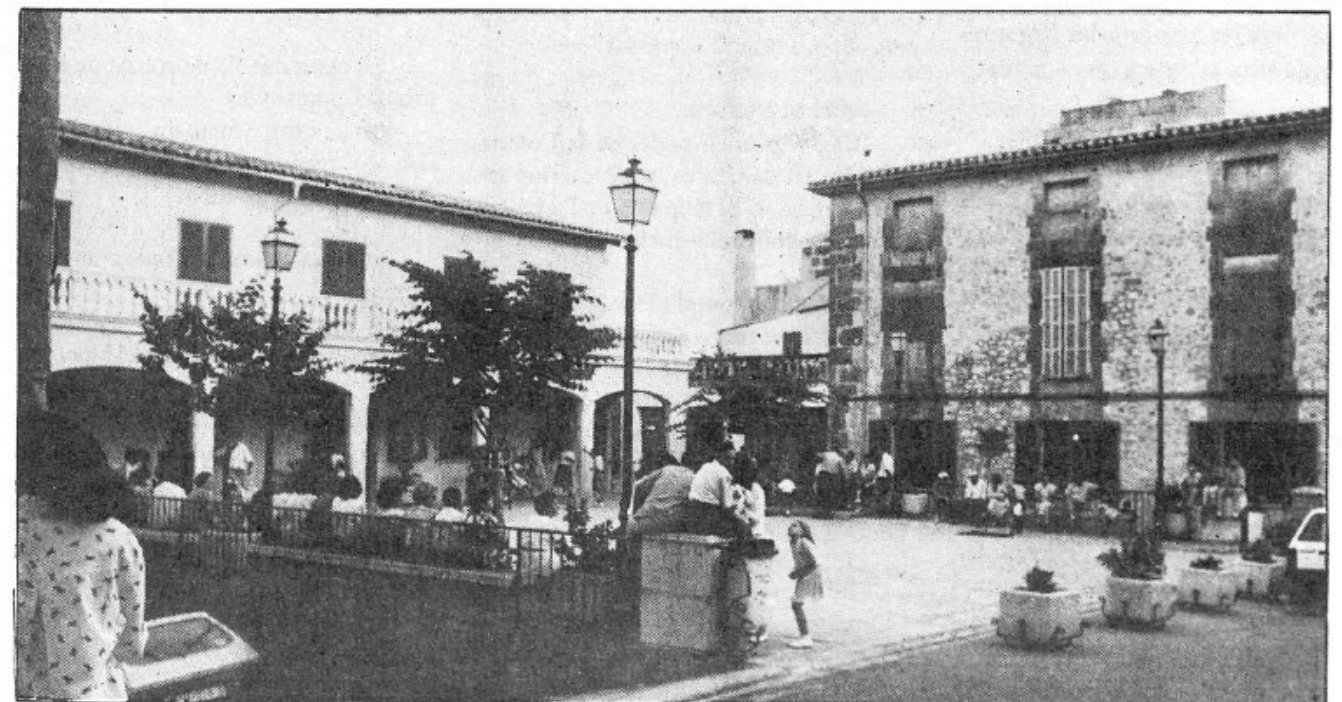
—Sobre l'ampliació de la zona esportiva d'Es Revolt. ¿Com estan les gestions?

—Vaig anar a València a parlar amb el propietari dels terrenys veïnats del camp de futbol i allà vàrem cercar postures per apropar-nos i esper que prest hi haurà una resposta. Després actuarem en conseqüència.

—¿Què hi ha sobre les ajudes per embellir façanes?

—En el darrer ple, l'Ajuntament va decidir acollir-nos durant l'any 1989 en el pla d'embelliment de façanes. Econòmicament suposarà que un 33 per cent l'abonarà la Comunitat Autònoma, un altre 33 per cent, l'Ajuntament i la resta el propietari. Els interessats han d'anar a

(Continua a la pàgina següent)

Plaça és el centre neuràlgic de Montuïri. Els horabaixes d'estiu, vells i joves gaudeixen de passar-hi una estona agradable

El batle se sent orgullós d'haver aconseguit "unitat i enteniment entre els onze regidors"

(Ve de la pàgina anterior)

La Comunitat Autònoma ha donat dos milions per arreglar l'Ajuntament

"Aquests dies rebrem un "4 L" nou"

"Baixaran els preus de la funerària"

l'Ajuntament i allà se'ls informará de la manera de tramitar-ho, ja que és competència de la Conselleria de Cultura, i se'ls donarà més informació.

—Els diaris han parlat de l'abandonament de diferents terres de cultiu. ¿Què hi ha d'això?

—Sols puc dir que l'Ajuntament no intervé en res.

—¿Com respon la Comunitat Autònoma a les sol·licituds d'ajuda de l'Ajuntament?

—Fins ara bé. Ens ha donat dos milions de pessetes per arreglar l'Ajuntament i una altra subvenció per a la fira.

—¿N'hi ha alguna en perspectiva?

—Un dia d'aquests rebrem un altre cotxe, un "4 L" nou. Se'l regala a l'Ajuntament.

—¿Voldria expressar el batle algunes coses que no s'han dites?

—Sí, algunes. Per exemple que la màquina netejadora de camins ja està en funcionament; que els preus de la funerària baixaran un tant per cent molt elevat. Actualment s'estan començant les obres de la voravia de la carretera del cementeri i la il·luminació; l'asfaltat del camí de Son Bascós. Ja s'ha fet la contractació de l'animadora del Local Jove, la qual ha recaigut en la jove Petra Mayol. S'està fent el servei domiciliari d'ajuda a la Tercera Edat, i altres coses de menor importància.

Onofre Arbona

Antoni Gomila ho aclareix Avantatges del "Parte Europeu d'Accidents"

L'anomenat "Parte Europeu d'Accidents" que es ve adoptant a tota la Comunitat Europea ofereix encara alguns dubtes. Pels nostres entorns no s'ha posat en marxa d'una manera completa si bé des de fa un any ja es pot subscriure a Espanya. Aquest sistema es farà obligatori quan la nostra integració dins el Mercat Comú Europeu sia plena.

Aquest "parte" a més d'esser simple té els seus avantatges, tal com ens aclareix Antoni Gomila, especialista en aquests temes i propietari de la "Correduria de Seguros Gomila, S.A."

cobra mitjançant un acord de la Companyia culpable.

—¿Per què la Companyia de l'assegurat no culpable ha de pagar al seu assegurat?

—És un sistema que fa molts d'anys funciona a Europa i aquí les Companyies que han firmat l'acord així ho han acordat. Jo crec que per a l'assegurat és millor, perquè cobrarà de la seva pròpia Companyia.

—¿Qui envia a peritar?

—La Companyia del propi assegurat i després paga la factura al taller.

—Si a un assegurat perjudicat no culpable no li periten el cotxe, ¿a qui ha de reclamar?

—A la seva pròpia Companyia, sempre que el "parte" estigui ben complimentat i l'altre es declari culpable.

—¿L'assegurat ha de cobrar de la seva pròpia Companyia?

—Si aquesta Companyia està adherida al Conveni entre Companyies, no se li pot negar el pagament.

—¿On ha d'anar un assegurat per informar-se?

—A la meua Correduria hem muntat un departament d'informació per assegurats, però si van als agents, corredors o asseguradores, amb els quals tenen contractat l'assegurança, els atendran i els facilitaran el "parte" corresponent.

—Aleshores, els accidents que no entren en el conveni, ¿com quedaran?

—Seguiran el sistema convencional, seguit fins ara. Les asseguradores que no hagin firmat el conveni seguiran amb els "partes" convencionals que s'han vingut utilitzant fins ara.

Maria Cerdà

—¿Què és el "parte" amistós?

—És un "parte" igual que s'utilitza a tota Europa, el qual ha d'esser complimentat en el lloc de l'accident i una de les dues parts admet la culpabilitat, firmant conjuntament. Després s'envia una còpia a cada Companyia.

—¿Per què serveix?

—Una vegada en poder de la Companyia, ho revisa, i si és conforme i el seu assegurat no és el culpable de l'accident l'envia a adobar el vehicle.

—¿Qui l'ha d'omplir?

—Les dues parts, i una vegada omplert, amb l'admissió de culpabilitat d'una de les dues parts, s'envia a les dues Companyies, agent o corredor d'assegurances.

—¿Serveix per a tots els accidents?

—Sols quan no hi ha lesionats, col·lisió en dos vehicles i l'adob no passa de les cinc-centes mil pessetes.

—¿Quina Companyia paga el perjudicat no culpable?

—La Companyia de l'assegurat no culpable paga el seu assegurat i aquest

ELS DEU FETS MÉS DESTACATS DE 1988

DAVALLADA DE LA MARE DE DÉU DE LA BONA PAU

El 24 de gener pràcticament tot Montuïri va viure una diada gojosa amb motiu del davallament de la Mare de Déu de la Bona Pau. Després no fou retornada tot d'una al Puig sinó al taller diocesà de retauració. I per Pasqua ja tornava a ser de bell nou al seu lloc definitiu.

INAUGURACIÓ DEL LOCAL JOVE

El dia de la festa d'Es Puig, 5 d'abril, en un acte presidit pel Director General de la Joventut de la Comunitat Autònoma, fou inaugurat el "Local Jove", situat al costat de la pista d'Es Dau.

SABA NOVA A LA BANDA DE MÚSICA

La gent de Montuïri va veure amb satisfacció l'increment amb sis nous elements joves —entre 9 i 15 anys— que rejoineràn i asseguraran la continuïtat de la Banda de Música. Això i el fort impuls que aquest any passat s'ha donat a l'Escola de Música, són notes molt positives.

MORT DE "L'AMO EN NIU"

Als 81 anys d'edat, el 14 d'abril moria el qui fou mestre de cossiers, l'Amo En Joan "Niu". Abans d'esser traslladat el seu cadàver al cementeri i com a homenatge, enmig de Plaça la Banda de Música interpretà una marxa fúnebre, els Cossiers ballaren "Flor de Murta" i a l'església l'actual fobioler sonà "L'Oferta".

NOVA BALUSTRADA A LA CASA DE LA VILA

Durant el mes de maig l'exterior de la Casa de la Vila canvià de cara: façana i persianes pintades, el baixos forrats de pedra i l'arrambador nou.

HOMENATGE A LES PARELLES DE MÉS DE 50 ANYS DE MATRIMONI

Enmig de Plaça, dia 5 de juny després d'una Missa i amb assistència del

Els balls foren una demostració més de l'alegria popular amb motiu de la davallada de la Mare de Déu de la Bona Pau

President de la Comunitat Autònoma, es va retre un homenatge a les 33 parelles vives de Montuïri amb més de 50 anys de matrimoni.

REOBERTURA DE LA SALA MARIANA

Després d'una encertada reforma, el 25 de juny tengué lloc la reobertura de la Sala Mariana. Concerts per la Coral "Montlliri" i la Banda de Música i l'actuació del tenor Honorat Moll a més del parlament al·lusiú a l'acte, ompliren la vetlada.

TROBADA DE BANDES DE MÚSICA

A Montuïri li va tocar esser la seu de la "VIII Trobada de Bandes de Música" de Mallorca. Hi participaren 26 bandes i més d'un milenar de músics, dia 26 de juny. Fou una diada molt lluida: la desfilada es va celebrar en Es Dau i el dinar de companyonia a Ses Escoles.

RETAULE DE SANT PERE

El mes de juny s'inicià la restauració del retaule de Sant Pere, si bé els quadres rescatats, després d'esser sotmesos a desinfecció, romanen dins les dependències parroquials.

AJUDA DOMICILIÀRIA

Una millora de la qual se'n beneficien bastants persones d'edat, minusvàlides o incapacitades per a realitzar les tasques de ca seva, fou la implantació, el passat mes de setembre, del servei d'ajuda domiciliària.

ALTRES FETS DESTACATS

Aquest any passat ha estat molt ple d'esdeveniments, ja que a més dels deu fets ressenyats i que hem considerat més destacats de 1988, n'hi ha d'altres que també podrien haver-se inclosos i potser qualcú consideri més importants, com són l'obtenció per Na Cati Bauzá del Campionat de Cross cadet juvenil femení, la petita nevada del 25 de febrer, l'obertura del restaurant d'Es Dau, l'actuació del grup musical "Duncan Dhu", la dimissió de dos regidors, la revitalització de Sa Fira o fins i tot l'aturada durant mig any de "Ràdio Murta" o altres que estan en la ment del lector.

Luchar contra el càncer es
 Diagnosticar a tiempo y
 Ayudar económicamente
 a la investigación

**JUNTA PROVINCIAL DE
 BALEARES**
 TEL. 23 01 49

Emmagatzemament i comercialització de la neu

Avui en dia és una cosa molt corrent trobar una gelateria a cada cap de cantó i a tots els bars i botigues tenen també gelat tot l'any; a les gasolineres venen bosses de gel i els nostres hotels, tota l'hoteleria, serien inconcebibles sense els frigorífics, els refrigeradors i els climatitzadors, així com totes les cases particulars tenen nevera o gelera.

Però el gel començà a fabricar-se industrialment a l'illa només devers l'any 1927, les gelateries no eren elèctriques sinó que mantenien la fredor amb una barra de gel.

UN PRODUCTE CAR

Com es pot suposar, l'única manera de tenir gel quan no es podia obtenir artificialment, era conservant al natural, la neu de l'hivern premuda. I havia de ser un producte car, de luxe, per la poca oferta: només era a l'abast dels més rics i a més s'emprava medicinalment i com a refresc extraordinari qualche dia de festa especial (aigua amb neu). Tenien neu, doncs, els propietaris dels llocs on s'emmagatzemava i qui n'anava a comprar a alguns pobles o a ciutat, a uns llocs indicats, quatre, perquè la neu es controlava mitjançant uns documents que havien de tenir els seus transportistes. I com a mercaderia escassa era sotmesa a un impost (renda de la neu) que s'aplicava a la porta de Jesús, lloc per on s'introduïa a Ciutat.

La importància de la neu a l'estiu es veu en l'obligació que tenien els propietaris de pous de neu de subministrar-ne als llocs de proveïment i en la responsabilitat dels batles de Bunyola, Selva, Sóller i Valldemossa en l'emmagatzemament de la neu quan queia la primera (de l'any 1656 és la primera reglamentació seriosa a l'illa referent a la neu). I el negoci arribà a ser important, tant que la cartoixa de Valldemossa hagué de deixar l'explotació d'un depòsit de neu

Restes d'una casa de neu que encara es conserva a Massanella

perquè els seus superiors consideraren que els beneficis eren incompatibles amb la pobresa. I quan mancà neu a l'illa se n'arribà a dur dels Pirineus per mar, amb guany per a l'importador, i fins i tot se n'exportà a Menorca en anys de molta calor.

LES CASES DE LA NEU

La neu es conservava dins les cases de neu, excavacions generalment rectangulars (també s'aprofitaven cavitats naturals), amb el trespol i les parets empedrats, amb unes mides de devers 15x8 metres de planta i 7 de fons. Les millors tenien una volta de canó amb teulada, però també es podien cobrir amb rama i càrritx, fent un o dos aiguavessos perquè la pluja s'escolàs.

Quan havia nevat, una colla d'homes joves, amb qualcun de petit i tot, partien a passar prop de dotze dies a la muntanya fins que tenien ben ple de neu el clot o aquesta s'havia acabat.

Allà dalt (totes les cases de neu estan a més de 800 m. d'altura) traginaven la neu dels plans i dels marges construïts per tal de facilitar-ne la recollida, amb pales, portadores, civeres i esparteres (senalles que s'aguantaven amb una corretja passada pel front i es duïen a l'esquena) fins al depòsit, on la tiraven per les bombarderes o finestrons —si n'hi havia—.

El trespol de la casa primer es tapava de càrritx i quan hi havia un bon munt de neu hi davallaven els homes amb cordes al fons i l'escampaven i amb uns pilons o maces la pitjaven pertot, llavors els nevaters feien una taringa i anaven voltant en espiral i pitjant la neu amb els peus, els que duïen sabates, davant; els que duïen esperdenyes, al mig, i els que anaven descalços, darrera (també n'hi havia d'aquests). Aquest segle, mostra de la misèria d'aquella gent forçada a fer aquella feina. Mentre voltaven, cantaven per tal d'ajudar-se amb el ritme de la cançó que hem sentit qualche vegada:

Pitgen sa neu, pitgen sa neu,
i tots estan dins ses cases,
peguen potades, peguen potades,
en Toni, en Xisco, en Joan i n'Andreu.

Quan havien fet un sostre de gel de 8 o 10 cm. (solien trigar tres hores) posaven una altra solada de càrritx i hi tornaven tirar més neu, la pitjaven i així feien més sostres fins que arribaven a dalt i cobrien la neu de cendra o sal i càrritx i mata, tapaven les encletxes, i tancaven les portes si la casa en tenia. Tots aquells dies els nevaters dormien a un porxo devora la casa, sense cap comoditat.

Però la casa de neu no solia quedar tota sola, sinó que hi quedava un home que s'encarregava que sempre estigués tapada. A l'estiu, de nit, davallaven cap a Ciutat i els pobles, carros, si hi havia bon camí, o muls, amb pans de neu de devers 50 quilos, embolicats amb càrritx.

LES DARRERES CASES

Actualment encara queden una vintena de cases de neu —les darreres s'abandonaren en aparèixer les fàbriques de gel—, la majoria en mal estat, i només una conserva la volta de canó (la del Puig Tomir, devora Fartàritx, al terme de Pollença) que és un autèntic monument que s'ha de respectar i que les autoritats haurien de mantenir.

La majoria de cases de neu són al Puig Major i al de Massanella (aquí més de nou) i fins i tot se sap el nom de tres de les de la Coma Fosca, al Puig Major: na Fosca, na Gotleva i na Cremada. Totes aquestes cases estaven comunicades per camins de nevaters, el quals, juntament amb els dels carboners i els de les talaies de la costa, formen gran part de les rutes dels excursionistes d'ara, que tots hem de conservar.

La «Fira de Caça», l'inici d'una nova etapa

Ja ha passat la fira de Montuïri, passaren amb totes les benediccions tres dies de goig per als milers d'aficionats a la caça en la més caçadora de les nostres viles. Hora és idò de fer un repàs al que ha suposat per al deport cinegètic la X edició de la «Fira de sa Perdiu» i la «I Fira de Caça», esdeveniments que sense donar-li més voltes hem de qualificar d'èxit sense precedents.

Es faria difícil resumir en l'espai de què disposam, totes i cadascuna de les activitats que han omplert el complet programa d'actes els passats dies 2, 3 i 4 de desembre. Basta destacar en aquest sentit el feliç desenvolupament de les taules rodones, les proves de caça, les exposicions, els concursos i la fira en si, tot un èxit que s'apunta una altra vegada el Comitè Organitzador de la Fira, un èxit d'organització i de resposta popular que fa que Montuïri estigui ja treballant, amb més delit que mai, en l'organització de la «Fira de Caça» del proper any.

Sens dubte, la present edició de la fira de caça ha assolit els seus objectius, ha aportat molts de grans d'arena a la necessària clarificació d'idees i positures entre el col·lectiu de caçadors mallorquins. En el transcurs d'aquesta edició de la «Fira de Caça», tant en el debat de les taules rodones, com en els concursos passadissos de la «Fira», un ha assistit amb justificat optimisme, a aprofitaments de criteris que, fa uns dies, es mostraven francament oposats. I és que, es miri com es miri, res hi ha més positiu que assegurar a discutir les diferències sense ofuscaments i amb l'ànim disposat a acceptar les propostes del contrari perquè, a la fi, es faci la llum.

Aquesta «Fira» de Montuïri, els resultats de la qual, repetim, han superat els pronòstics més optimistes, ha suposat el punt d'arrancada per a un renovat

“LA FIRA DE CAÇA HA ASSOLIT ELS SEUS OBJECTIUS” “ACONSEGUIREN UNIR CRITERIS I OBRIR CAMÍ AL DIÀLEG”

enteniment de la caça. Es més que probable que, a partir d'ara, l'escampat col·lectiu de caçadors compregui que el futur de la caça depèn en gran mesura de la capacitat dels propis caçadors de desarrelar, d'una vegada per a sempre, la idea de què aquest és un deport practicat per uns quants incontrolats desitjosos de sang. En aquest sentit cal destacar, per la seva transcendència i aportació de noves idees, les intervencions, entre d'altres, de Fèlix Pérez, degà de la Facultat de Veterinària de Madrid, Joaquim España, Director de la revista «Caza y Pesca» i de Francesc Ruiz, President del Club Espanyol de Ca de Caça Eivissenc, destacats representants del món de la caça, els quals, en la mesura que dóna l'experiència, aconseguiren unir criteris i obrir camí al diàleg, fet fins ara impensable en el sempre apassionat ambient de la caça.

Malgrat absències tan inexplicables com la de la Federació Balear de Caça, aquesta edició de la «Fira de sa Perdiu»,

assenyala el començament d'una nova etapa per als milers de practicants del deport de la caça a Mallorca, la «Fira» ha constituït l'inici d'un futur en el qual falconers, podenquers, reclamistes, caçadors d'escopeta, caçadors d'altres espècies, en suma, contemplaran la caça amb una altra òptica, amb un major respecte a l'entorn i a les espècies, i amb la mirada posada sempre en abandonar actituds cruels i innobles que en res beneficien la caça davant l'opinió pública.

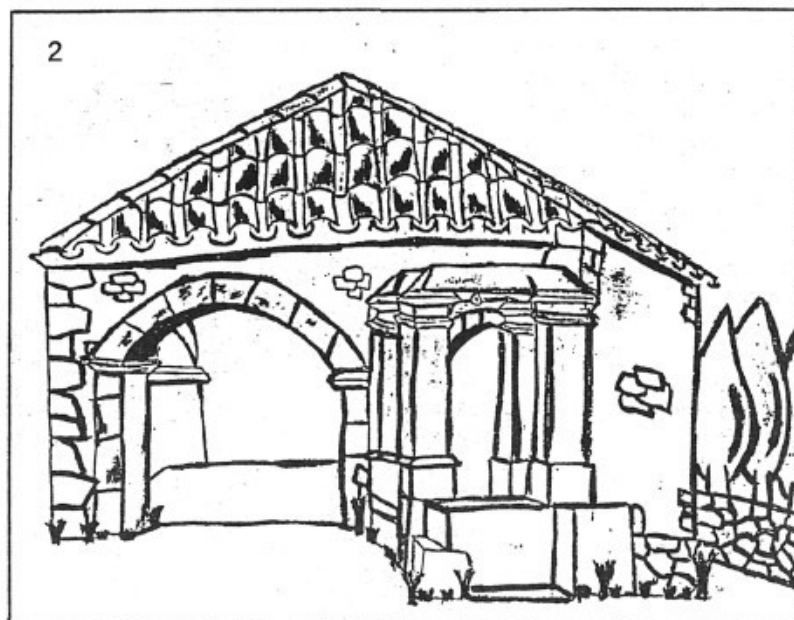
Montuïri es va vestir de festa durant tres dies, tres jornades històriques per a la caça a la nostra illa que va veure de prop, com tants d'altres caçadors, i en les quals restà patent una actitud constructiva i participativa. Falta li feia a la caça una cura de tal calibre. Del que es tracta ara és de continuar en el desig i que no se'ns col·loqui vençuts de tot quant s'ha aconseguit.

Damià Ramis

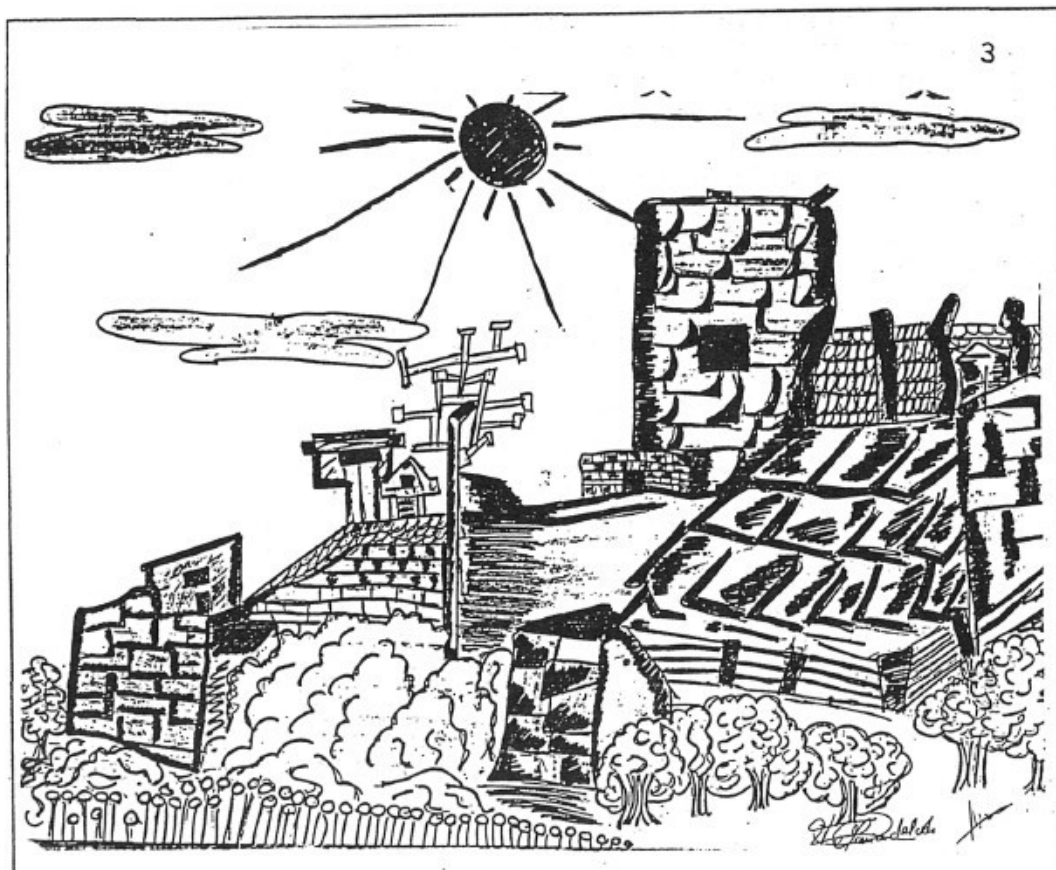

Concurs Literari - Artístic

De bell nou els al·lots de la vila han sabut cercar unes edificacions i paisatges que tenen un valor històrico-artístic dignes d'esser conservats i restaurats.

EDIFICACIONS
I
PAISATGES

1.- Molí de Can Serra.

Un dels molins dels que es conserven en millors condicions. Al dibuix es veu una escalinata d'accés.

Autor: Josep Serra- 8è.

2.- Pou del Rei.

Aleshores no s'usaven els cotxes; eren necessàries aquestes benzineres.

Autor: Jaume Mas -8è.

3.- Panoràmica del Molinar de Montuiri.

Vist des del corral de Son Manera, lloc per s'haurà de perllongar l'Avinguda des Dau si es vol enllaçar amb la carretera de Manacor.

Don Florentino Andreu, un metge bo i senzill

*"Montuiri, pueblo isleño,
pareces blanca paloma
cabalgando en una loma..."*

*Calle arriba, calle abajo,
sus calles pocas son llanas,
las corro por las mañanas
costándome mi trabajo".*

Molta de gent recorda encara una imatge que era quasi natural al paisatge de Montuiri: un home baixet, gaiato a la mà, vestit obscur a l'hivern, camisa blanca a l'estiu que, costa amunt, costa avall, corria els seus carrers per visitar els malalts.

Qui és aquell home, senzill i silenciós, que a pesar dels més de 40 anys de viure a Montuiri, mai va gosar parlar el mallorquí totalment, més per respecte a aquesta llengua, que no per ignorància.

Nascut al final del segle passat (l'any 1893) a un poblet de Cuenca, fou el tercer de nou germans. Des de petit tenia molt clara la seva vocació —ser metge—, que no li costaria pocs esforços. Acabat el batxillerat, morta ja sa mare, seguint el bon consell d'un conco seu, tragué el títol de Mestre, que més tard li solucionaria en part la seva vida. Als 26 anys aconseguia el títol de Medicina per la Universitat de València.

La seva primera destinació fou a un petit poble de Cuenca, però empès per la inquietud d'ampliar coneixements, anà a Madrid a fer l'especialitat d'Oftalmologia. Va tornar de bell nou a València per establir-se a Carcaixent on durant un grapat d'anys va exercir com Oculista.

I ves a saber per quins destins de la història, a Montuiri hi mancava un metge i el batle del poble, Joan Mas i Verd, aprofitant un viatge a Madrid, s'aturà a València per saludar un amic a qui va comunicar la urgència de trobar un metge per al poble. Aquell amic li digué que en coneixia un, anomenat D. Florentino Andreu, i que faria el possible perquè a la tornada de Madrid, tenguessin una xerrada. Així succeí. Era el 19 de març de 1934. I aquell vespre mateix, quan a València començaven els primers focs de les falles, batle i metge s'embarcaven cap a Mallorca.

Ignor si el Metge nou era o no conscient per què havia estat cridat pel batle del poble. El motiu no era altre que el d'evitar que els altres metges pujassin el preu de les iguals i mantenir per al poble un bon sevici mèdic a un costat equilibrat. Conscient o no, el metge D. Florentino, pagà cara la seva "intromissió".

Acusat davant el Col·legi de Metges de Balears d'haver vingut a Mallorca sense l'acceptació d'aquest Col·legi, fou privat durant tres anys de l'exercici de la Medicina. Per guanyar-se la vida, llevà la pols al títol de Mestre, i començà a donar classes, ajudant a la seva esposa, que també fou suspesa de les funcions de Mestre durant tretze mesos. També va conèixer la incertitud, la por i la soledat de la presó, als darrers dies de l'any 1936, ignorant els motius que hi havia contra ell i també les raons que feren possible la seva alliberació.

Podem sospitar que D. Florentino sofri aquests calvaris més per allò que no era, que per allò que era; és a dir, per no inclinar-se a favor d'uns o els altres. Ell era un professional de la medicina i l'única cosa que procurava

era posar al servei de tothom el seu saber.

Per ironies de la vida, marcada quasi sempre per la dicotomia i el maniqueisme, on, com a les pel·lícules, es divideixen els homes en bons i dolents, en dretes i esquerres, en blancs i negres, en moros i cristians. D. Florentino va sofrir odis i discriminacions, humiliacions i menyspreus, però en cap moment va pagar amb la mateixa moneda; ben al contrari, des de la seva senzillesa i bondat feu per al poble de Montuiri tot quant estava al seu abast.

Passades les primeres ferors d'aquella guerra entre germans, amansades les aigües de la discòrdia, D. Florentino va ser reconegut per tothom com el metge atent i sol·lícit, preocupat per trobar sempre la millor solució per als seus malalts. Mai digué un "no" per aquells que, de nit o de dia, tocaren a la seva porta demanant ajuda. Durant més de 40 anys restà atent a les necessitats del poble, deixant part de la seva vida i salut per donar salut i vida als altres. Crec poder afirmar, sense por d'equivocar-me, que ningú se sent felló del tracte que D. Florentino li dispensà.

Contava ell, de viu, que quan el "barco" sortia de València cap a Mallorca, aquell horabaixa del mes de març de 1934, sentia que el cor se li xapava d'enyorança per deixar un món familiar i conegut. Després de poc temps, aquella enyorança de la seva terra es transformà en amor a Mallorca i a Montuiri, segona terra-mare que li donà acollida. Inspirat per aquest sentiment escrivia:

*"Si de Mallorca te vas
no encontrarás qué te endulce".*

L'amor al treball, la consciència de la seva professió, el desvetllar-se constantment pels seus malalts, marcaren la vida de D. Florentino, que per eixamplar el cor es dedicava també a la poesia i a la pintura, versos i dibuixos que tradueixen tot el seu món de sentiments tendres i delicats.

Sense fer prou renou, quasi d'una manera furtiva, la mort tocà a la porta, una nit llarga d'hivern, just quan havia encetat els seus 88 anys.

R. V.

F U T B O L

LA CAMPANYA DE TOTS ELS EQUIPS MONTUÏRERS FINS ARA ÉS POSITIVA

Resultats dels partits jugats el passat mes de desembre:

BEJAMINS

Consell, 4 - Montuïri, 1
Montuïri, 6 - Margaritense, 1
Porreres, 2 - Montuïri, 2

ALEVINS

Montuïri, 9 - Avance Artà, 1
Margaritense, 1 - Montuïri, 0
Montuïri, 3 - Can Picafort, 1

INFANTILS

Felanitx, 0 - Montuïri, 0
Montuïri, 2 - Colònia, 1
Beta, 1 - Montuïri, 4

JUVENILS

Montuïri, 2 - Cala D'Or, 0
Montuïri, 3 - Algaida, 2
Sant Joan, 1 - Montuïri, 3

I PREFERENT

Montuïri, 3 - Pollença, 0

Excel·lent actuació local davant un qualificat rival. El primer gol montuïrer va obligar als visitants a obrir línies i això va possibilitar que els ràpids contra-atacs locals —ben perillosos— fruitassin amb altres dos gols. El Pollença va cometre l'error d'anar massa depressa cap a la porteria local i bandejar balons sense ordre.

Escolar, 1 - Montuïri, 0

A punt vàrem estar d'aconseguir un punt dins el terreny d'un dels equips capdavaners de la taula classificatòria (com havia passat quinze dies abans dins

SOCIETAT DE CAÇADORS

El dissabte 17 de desembre la Societat de Caçadors va entregar una placa a títol pòstum a Miquel Miralles Rigo "Mosquera", persona qui va esser soci d'aquesta entitat.

Una altra mostra més de l'apreci i simpatia que tenia En Miquel dins Montuïri.

Sant Llorenç des Cardassar). Un 1 - 0 i gràcies donaren el "gabellins".

Montuïri, 2 - Esporles, 0

Dos gols del jovenet Gabi Sampol decidiren el partit a la primera meitat. Fou precisament en aquest període quan el Montuïri, mercè a la rapidesa, coratge, precisió i jugar ras, va merèixer la victòria, que hagués pogut perillar si l'Esporles arriba a poder marcar en una gran ocasió a l'inici de la segona part.

A l'acabament de l'any 1988 ens podem sentir optimistes per la positiva campanya que en general duen els equips montuïrers.

Biel Gomila

ALTRES NOTÍCIES

CONVENI D'ACCIÓ SOCIAL

L'Ajuntament de Montuïri, entre altres, ha firmat un conveni amb el CIM mitjançant el qual s'integra dins el Pla d'Acció Social, essent els seus principals objectius l'assistència social, la lluita contra la taxicomania, ajudes a la tercera edat i també la dotació de personal especialitzat.

REUNIÓ AMB EL PSOE

Per tal d'informar els medis de difusió forans, el PSOE ens va convocar a Lluçmajor a una sessió informativa el passat 5 de desembre. En ella ens participaren dels seus projectes, gestions i realitzacions, tant dins l'àmbit nacional com regional.

CORREDURIA DE SEGUROS

GOMILA S.A.

Carrer Jaume II, núm. 4 - Tel. 64 60 43 - Montuïri

També tramitam

plànols i fons

de pensions

a la seva mesura.

PLUVIOMETRE**DESEMBRE DE 1988**

Dia 1.....	3'00 litres.
Dia 12.....	4'90 "
Dia 13.....	5'70 "
Total	13'60 "

RESUM DE L'ANY 1988

Gener	40.80	Agost	1'70
Febrer	13.40	Setembre	75'00
Març	24'50	Octubre	27'80
Abril	44'80	Novembre	31'70
Maig	80'15	Desembre	13'60
Juny	26'30	Total	379'75
Juliol	—		

El dia mes plover fou el 12 de setembre que caigueren 22'60 litres per m2.

NOCES D'ARGENT**GENER 1964 - 1989**

Jaume Rigo Barceló, "Diego"
amb
Margalida Janer Garcias, "Lilí"
(27 Gener 1964)

Els felicitem per les seves noces d'argent
i els desitjam que puguin viure
molts d'anys plegats

ANDA, MULILLA

*Anda, mulilla torda,
campanillera.
Arre, mulilla torda.
Marcha ligera.*

*Que el caminito es largo,
y aunque su recorrido
resulta amargo,
por el Rey de los reyes.
hay que hacer algo.*

*Arre, mulilla torda,
la marcha es poca
por ver al Rey nacido
me vuelvo loca.*

*Hala, hala, hala.
De contento al Mesías
hagamos gala.*

F. Andreu

DEMOGRAFIA**DEFUNCIONS****Desembre de 1988**

- Dia 5.- Isabel Serrano Parreño, casada de 48 anys, "Isabel"
Dia 8.- Bartomeu Garau Verger, casat de 47 anys, "Tec".
Dia 12.- Antònia Mayol Pocoví, viuda de 86 anys, "Piadosa".
Dia 14.- Joaquina Monjón Garcia, casada de 81 anys.
Dia 15.- Antònia Massanet Manera, fadrina de 93 anys, "Parrina".
Dia 27.- Maria Garcia Miralles, viuda de 93 anys, "Rua".
Dia 27.- Maria Vaquer Gomila, viuda de 85 anys, "Palosa".

RESUM DE L'ANY 1988

Naixements: 8 (5 nins i 3 nines)
Defuncions: 47 (27 homes i 20 dones)
Pèrdua: 39 (22 homes i 17 dones)
Matrimonis a Montuiri: 3

Els escasos naixements en contraposició amb les nombroses defuncions, és un fet que ens du a moltes consideracions, tal volta a un altre enfocament de la vida del poble.

CUINAR EN CASA**ALBERGÍNIES AMB MARISC****INGREDIENTS**

- 1 quilo d'albergínies
- 150 grams de gamba
- 500 grams de musclos
- 3 tomàtiques
- galetes d'Inca capolades
- 1 ou
- alls i julivert
- salsa de tomàtiga.

ELABORACIÓ

Bollir les albergínies i després buidar-les. Pelar les gambes i obrir els musclos al vapor. Passar les gambes per la pella, tallar-ho tot molt petit. Fregir la popa de les albergínies. Posar-hi l'ou, sal i julivert, tot fet capoladís. Posar galleta per damunt les albergínies. I al forn. Servir-ho amb salsa de tomàtiga.

Recepta de
Francisca Pizà Arbona "Pisana"

25 anys enrera**Gener de 1964****LA MISSIÓ**

Del 6 al 17 d'aquest mes se celebrà la Missió en el nostre poble, la qual fou predicada pel Pare Reynés, C.O., don Jaume Bonet i don Sebastià Capó. Cal dir que tots els dies que va durar, va funcionar una emissora local, "La Voz de Montuiri", que feia arribar a totes les llars la veu dels predicadors.

Gloses**A LES EXCURSIONS DE LA TERCERA EDAT**

Des de sa Tercera Edat, molts se'n van d'excursions, se volen gastar es milions i jo no en vull gastar cap; que això per mi sempre ha estat un negoci fracassat i no em fa il·lusions.

En "Titina" per sa plaça, trescant per tots es carrers, se'n fot de tots es fusters, crec que ell no guanyava massa; i a duro cada passa ja deu guanyar un poc més.

A NA MARIA "RABENT"

Ho dic talment com ho sent i gens ho he de pensar; per lo que en el món hi ha, no voldria agraviar a Na Maria "Rabent"; perquè per mare la tenc i en res la vull dejectar.

Miquel Massanet "Parri"

R E F R A N Y S

Flor de gener, no umpl es paner.

Boira que pastura, aigua segura.

Nadal sense lluna, de cent ovelles una.

Montuïri mostrarà la seva solidaritat amb l'ofrena d'aliments per als necessitats

CELEBRACIONS I CAMPANYA DE NADAL

Gràcies a la participació de molts de cristians de la nostra parròquia, entre ells un bon grapat de gent jove, les celebracions de l'Advent i Nadal han estat molt viscudes i plenes de contingut. Hem anat descobrint que dins el nostre món i dins el nostre poble hi ha molts de redols de fosca, però també molts de punts de llum que obrin portellons d'esperança de cara al futur.

La recollida domiciliària d'aliments per ajudar als necessitats va donar un bon resultat: 100 quilos d'arròs i altres tants de sucre; 95 paquets de sopa; 34

pots de llet condensada; 30 quilos de sobrassada; 22 litres d'oli, 71 pots de conserves i molts d'altres aliments i llepolies en menor quantitat. També es recolliren 13.000 pessetes i un munt de roba en bon estat. Tot això.

La collecta en favor de Càritas del dia de Nadal va arregar un total de 53.030 pessetes.

Gràcies a tots els qui han col·laborat d'una manera o altra. Que molts d'anys poguem aprofundir en la vivència cristiana de Nadal.

REFLEXIÓ CRISTIANA PER A ADULTS

Per al mes de gener, estan prevists els següents temes:

Dimarts dia 10: "La família, educadora de la fe", a càrrec del matrimoni Guillem Andreu i Catalina Suñer.

Dimarts dia 24: Reflexió i qüestionari sobre el tema anterior.

Dimarts dia 31: "¿De què passam?", a càrrec de Mn. Gabriel Pérez.

Com de costum, les reunions es faran a la rectoria, a les 9 del vespre.

BAPTISMES

Com està anunciat en el programa d'activitats pastorals, els dies 9 i 10 de gener es farà la preparació dels pares dels infants que han d'esser batiats pel gener o pel març, ja que durant el mes de gener no hi haurà batisms per coincidir amb el temps de Quaresma. Els possibles interessats, convé que prenguin nota.

CURSET PREMATRIMONIAL

Dia 9 de gener a les 9 del vespre, a Ca Ses Monges de Petra, començarà un curs preparatori per a les parelles que facin comptes casar-se abans del mes de maig. Com de costum, el curset serà d'àmbit arxiprestal.

FESTA DE SANT ANTONI

Pel fet de caure enguany en dimarts la festa de Sant Antoni, la celebració es traslladarà al diumenge següent, dia 22. A les 11'30 hi haurà l'Ofici i a continuació tindran lloc en Es Dau les tradicionals beneïdes, tant si plou com si fa sol.

ENGUANY LES BENEÏDES DE SANT ANTONI SE CELEBRARAN EL DIUMENGE 22 DE GENER

DOS DITS DE SENY

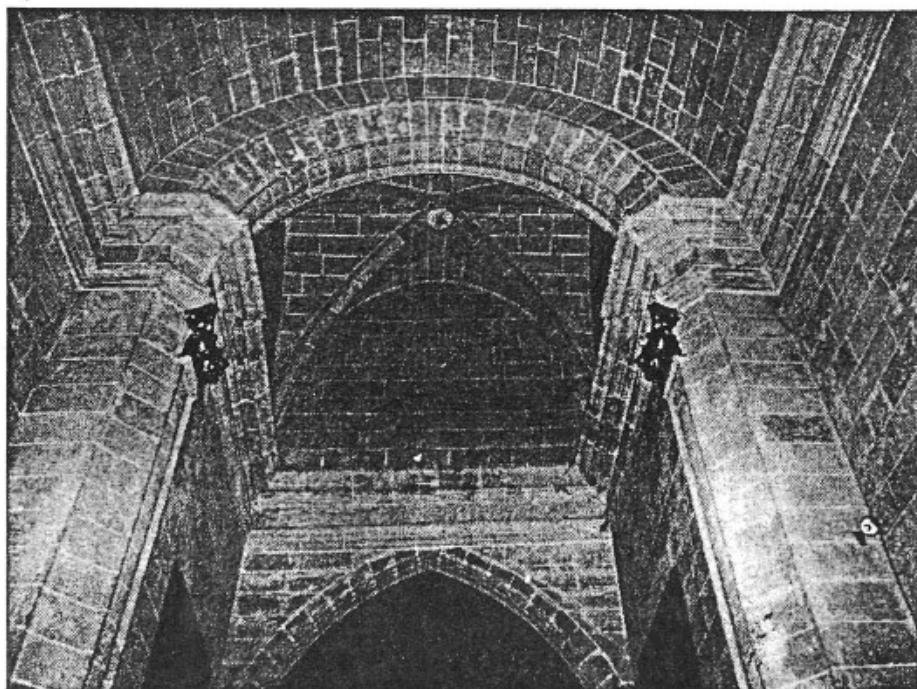
"Cada cosa a son temps, i a Nadal neules", diu el refrany popular. I no és que vulguem parlar de neules, que també se'n penjaren moltes, per Nadal, sinó comentar un fet relacionat amb les matines.

Resulta que la celebració de la vetlla de Nadal estava anunciada per a les nou del vespre, com aquests darrers anys. El més vells recodaran que abans se solia començar, la "missa del gall", a mitjanit; i després, per diverses circumstàncies s'anà passant cada vegada més prest, a Montuïri. A altres llocs, en general, se sol dir més tard.

Idò el dia abans hi va haver qualcú que es va queixar perquè trobava que començar a les nou del vespre era massa tard, perquè després hi havia organitzat un sopar a les escoles i els allots tendrien son.

Sense anar a discutir si els allots d'avui en dia tene son o no, ni quin tant per cent del qui eren a matines anaren al sopar, ni quina de les dues coses ha de tenir prioritat damunt l'altra, basta un dit de seny per estar d'acord en què "cada cosa a son temps, i les matines a les nou"... o en tot cas més tard.

Si no, ja no es podria dir la "missa del gall" (que canta de matinada), sinó la "misa de les gallines" (que es colguen a posta de sol).

Així apareix el sòtil, nu d'adorns, damunt l'altar major de l'església parroquial